

Nr 165.

Av herrar **Hægglom** och **Nilsson** i Bästekille, om ersättning till rörelseidkare för upptagande av förmalningsavgifter för råg och vete.

I samband med det beslut 1953 års riksdag fattade om åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område infördes upptagande av en förmalningsavgift för råg och vete. Uppbörd och redovisningen av denna avgift har pålagts den, som yrkesmässigt bedriver förmalning av brödsäd eller använder vete för yrkesmässig framställning av gryn eller yrkesmässigt bedriver handel med spannmål.

Vid denna frågas riksdagsbehandling ägnades särskild uppmärksamhet åt de svårigheter förmalningsavgiftens upptagande skulle förorsaka de många små kvarnar, som förmalde mot lön för tillgodoseende av odlarnas och i deras tjänst anställda personers husbehov. Motioner om att förmalningsavgifter ej skulle uttagas vid sådan förmalning avslogs av riksdagen, som dock godkände jordbruksutskottets uttalande, att det skulle uppdras åt Kungl. Maj:t att undersöka, vilka förutsättningar som föreligger att befria löneförmalningen från avgift samt vidtaga åtgärder härför, om sådana förutsättningar visar sig vara för handen.

Någon befrielse från att erlægga förmalningsavgift vid löneförmalningen har dock inte genomförts. Det skulle också enligt vår mening te sig underligt, om en avgift, vars uppgift är att stödja spannmålspriserna, inte skulle betalas av spannmålsodlarna själva för den brödsäd de förbrukar.

En fråga, som vid 1953 års riksdag ej ägnades särskild uppmärksamhet, var frågan om skälig ersättning till dem, som åsamkades besväret att uttaga och redovisa dessa förmalningsavgifter. Det godkända lagförslaget ålade rörelseidkarna denna skyldighet och nämnde ingenting om ersättning. Då det gällde rörelseidkare, som samtliga var beroende av den svenska spannmålsodlingen, kunde givetvis denna befattning med förmalningsavgifterna räknas som en till deras verksamhet hörande kundtjänst.

Av nionde huvudtiteln i årets statsverksproposition framgår dels att denna uppbörd och redovisning av förmalningsavgifter har den omfattning, att det föranlett Kungl. Maj:t att föreslå tillsättande av fyra kontrollanter för uppbörden av förmalningsavgifter på brödsäd samt fem kanslibiträden i reglerad befordringsgång för det interna arbetet med förmalningsavgifterna. Dels framgår av nionde huvudtiteln att ersättning för med prisregle-

ringssystemets genomförande förenade kostnader lämnas inom den animala produktionens område.

Då kontrollåtgärderna rörande förmalningsavgifterna föreslås bli så omfattande, måste givetvis rörelseidkarnas besvär vara av den storleksordning att ersättning är skäligen. Då Kungl. Maj:t i strid mot jordbruksnämndens förslag föreslår att ersättning skall utgå för utbetalning av producentbidragen, därför att besvären belastar de olika mejerierna synnerligen olika, är detta givetvis ett argument som i ännu högre grad har giltighet i fråga om besvären med förmalningsavgifternas uttagande. För dem som vid stora spannmålsinköp gör avdrag å köpelikviden blir besväret inte så betungande, men för de kvarnar som bedriver förmalning mot lön åt en mängd jordbrukare med endast mindre partier vid varje förmalning uppstår stora besvär varjämte förmalningsavgifterna torde få förskötteras tills vederbörande betalt sina förmalningsräkningar. Konsekvensen av Kungl. Maj:ts ståndpunkttagande i en näraliggande fråga synes oss fordra att ersättning utgår även för redovisningen av förmalningsavgifterna.

Denna ersättning torde utan anslagshöjning kunna utgå av de 6 000 000 kronor som avses till diverse kostnader av anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Vi hemställer därför,

att riksdagen ville besluta att skälig ersättning skall utgå till rörelseidkare, som är ålagd redovisa upptagande av förmalningsavgifter för råg och vete, och att medel härför må tagas av reservationsanslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Stockholm den 25 januari 1954.

Einar Hægglom.

Jöns Nilsson
i Bästekille.

Nr 166.

Av herr **Netzén**, om ökade anslag till naturskydd.

(Lika lydande med motion i Första kammaren, nr 125.)

Stockholm den 26 januari 1954.

Gösta Netzén.
